

MŐRSZKA KRAJINA

Vérszteni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Szhája vszako nedelo.
aprej placilo: 1/2 leta 24.,
12., meszecsno 4., V zvln-
tvo 70., V Ameriko 80 Dinare
za edno leto.

Megjelenik minden vasár-
nap. Előfizetési ára: 1/2 évre
24., 1/4 évre 12., 1 hónapra 4.,
Külföldre 70., Amerikába 80
Dinár évente.

Reditelsztvo i opravnistvo
Szerkesztőség és Kiadóhivatal
MÁRKISEVCI p. M. SOBOTA
Rok píszi sže eszi posilajo i sže
ne vrnejo. — Kéziratok idekül-
dendők s nem adatnak vissza.

Cejna inseratov za □ cm:
Izjave, poszlano, odprta pisz-
ma 150., rēden veliki 1—.,
mali oglasz 0-70 Din. i dāvek.
Pri vecskrat popūst.

Hirdetési árak négyzett cm-
kēnt: Nyilttér és hasonlók
150., rendes hirdetés 1—.,
Apró hirdetés 0-70 Din. és az
illeték. Többszörinél engedm

Egy idő óta

idékünk hadszintér jellegét öltötte ma-
ára. A kedélyek úgy felkorbácsolódtak,
mintha legalább is általános mozgósítás
nyomasztó aggodalmi nehezédnének az
mügy is mindig drukkoló lakóság vállaira.
Mindenütt suttogás, magyar szó ritkulása,
mintha mindenki félne valamitől. Még az
s szlovénul akar beszélni, aki nem is tud.
A tegnapi megfestett szlovén cég feliratok
ma lemázoltattak, a szlovén, német és
magyar feliratokból a magyar, felsőbb
parancsra, átragasztatott, vagy lemázol-
tatott. Ha már a szótlan, néma betűket is
eltüntetik, a beszélő élők is kezdenek tar-
tani, tehát nem beszélnek, csak suttognak.
Suttognak, mert uton-utfélen figyelmeztetik
s őket s mint tudjuk, egy-két magasabb
pozícióban álló hivatalos egyén figyel-
meztetett is egyeseket — a bisztricei ese-
mények után, — hogy a magyar szót,
magyarokat és magyarokat, ha ki nem
akarodnak, kikergetik őket. Tehát kezde-
nek félni s csak suttogva beszélnek, ha
magyarul beszélnek. Vajjon miért?

Hogy a magyar szót gyűlölik, a bisz-
tricei események után mérlegelendő, mert
ma már nemcsak a már lojalissá vált felső
evangelikus és egész magyar vidék lakóságát
tartják „magyaronnak“, hanem az alsó-
vidéki katolikusságot is. S miután ez az
elterjedt inkrimináló és izgató szó a leg-
alkalmasabb eszköz arra, hogy az álta-

lánosság ellen ellenszenv viseltessék a
hatóság is felingerülésében önkénytelenül
használja e szót s a szó értelmét alkotó
ártatlan népre is kiterjeszti gyűlöletét.

Mi köze azonban a holt betűnek, a
magyar szónak a bisztricei eseményhez?
S mi köze a „Mórszka Krajínának“ ahoz,
hogy ott mi történt?! De a hatóságot fel-
bőszíti az eset maga, tehát belekapasz-
kodik ennek hatásától minden kicsiségbe
is, amit megtorlásul felhasználhat, tehát a
magyar szó és írásba is. Hogy miért hozza
összefüggésbe az esetet „Nas Dom“ a
„Mórszka Krajínával“, azt meg nevétséges
könnyedséggel lehet megállapítani. Egy-
szerűen a hatóságokat fel akarja izgatni
a „M. K.“ betiltására, hogy aztán a „N.
D.“ egyedül hirdethesse szociális — ko-
munista ígét. Csak az a szerencse, hogy
a föld tengelye máshol van, mely körül a
forgás történik, nem M. Sobotában és
„Nas Dom“-nál.

Na de hagyjuk, lesz ez másképp is. A
bisztricei eset elfelejtődik, a kedélyek le-
csillapodnak s a régi csendes, békés me-
derben tog minden tovább folytatódni.
Ilyen piszkos, embertelen, vadállatias ese-
mény után, a mikor oly állatiasan bánik
el egy nép a hivatását becsületesen telje-
sítő hiv. közeg, a csendőrség ellen, ne
csodálkozzunk, hogy a retorzió ugyancsak
a hatóság részéről megtörténik. Legyen az
német, olasz, szerb, horvát avagy magyar
közigazgatás alá tartozó terület, de egyik

sem túrné el szótlannul az ily eseményt s
talán a retorzió még erősebb is volna. De
hova is jutna a nép közrendészeti és köz-
biztonsági tekintetben, ha nem így történe?!
Egyre azonban tekintettel kellene len-
nie a hatóságoknak. Az ártatlanokat ki-
méljék, heccelésnek ne engedjenek, de a
bűnösöket, az emberiség legszigorubb
törvénye szerint a jövőre nézve vetköz-
tessék ki a vadállatias uniformisból, hogy
még a távoli utókornak is példájául szol-
gáljon. Ha ez így megtörténik, az ártatlan-
nak s az ezen esettől távolállónak is eszébe
jut, hogy a jövőben nem dolgozik nyers
eszközzel hatósági közegei ellen, ha azok
csak a törvény végrehajtói tisztét végzik,
hanem békés munkáját folytatja az állam
és saját javára s az esetleges visszaélések
ellen törvényesen megengedett uton jár el.
Ugy legyen s a megértés nem marad el,
de emellett a „magyaron“ szó maradjon
el végkép.

Lúbi pravico i postuj tvojega blíznyega.

Med lüdmj, najszji boude z toga ali
z-onoga pokolejnya i gojeni vtom ali v-
ovom dühi, je szkoron vu v-szákóm kelko
telko zahrbtnosztji, szkrivosztji. Mogoucse
nej rávnocs szamo záto, ár je nej navajen
v ocsi povedati nyega pravico, ali da bi
nej meo isztino, nego dosztrakát tüdi

TÁRCA.

A szafaládé!

Irta: Rozwadowszky

— Gemacht, — mondtam én és elváltunk.
nagyanyámtól kértem kölcsön 5 koronát,
mondám könyvekre kell és ezalatt még eladtam
egy pár nélkülözhető könyvet, úgy hogy az én
nyomon jelentékeny összegre rugott és a zse-
met 7 forint és 80 krajcár égette. Egy pár
karab fehérneműt beletettem nagybátyám kézi-
kájába és így másnap jó idejében nekivágtam
az utnak, hogy szokott találka helyünkre érjek
s hosszú léptekkel mértem végig az Andrassy
ut. Juliskám nem sokáig hagyott magára várni.
Ő is magával hozta takarékperselyének egész
tartalmát, ami 10 forint 76 krajcár volt és az
szereket, amelyek szntén megérték vagy 120
-130 forintot. — Elhatároztuk magunkat, hogy
Lümburgig gyalog tesszük meg az utat és ott
majd valahogy segítünk magunkon, hogy átjut-
assunk a tengeren. Dolgozunk a hajón és így
majd átjutunk valahogy, hogy a pénzünk elég
 legyen. Nyakunkba vettük tehát az utat és a
écsi gyorsvonat után a vágányok mentén ha-
adtunk folyton a nyugat felé. Délután volt már
s a nap oly szemtelenül égetett bennünket, hogy
még birtuk már elviselni és azért én azt java-
soltam Juliskámnak, hogy térjünk be egy ven-
tőglóbe és vegyünk magunkhoz egy kis erősi-

tőt. Juliska egész magánkívül volt e javaslat
miatt. Hova gondolsz? kiáltá ő. Te egy költő,
én egy gazdag gyáros leánya, hogy venné ki
magát ha most egy közönséges kocsmába lép-
nénk be? Ilyet még csak gondolni sem szabad,
— mondá ő. Hol van rá példa a regényekben,
hogy szökőit szerelmeseik falusi kocsmákba men-
tek? Ilyenkor szerelmeseik felül nyilvánosság elől,
erdei vadgyümölcsökkel élnek és tiszta forrás-
vizet isznak rá a hősök.

Juliskám ezen javaslata nem igen tetszett
nekem, mert bizony még a leghitványabb gulyást
is többre becsültem a legfinomabb erdei vad-
gyümölcsnél és ezért mindenáron azon voltam,
hogy hűtlenül becsapjam imádoztamat. Amint
Párkány-Nánára értünk, avval az ürüggyel, hogy
további utirány felől érdeklődöm, bementem egy
bodegába, míg Juliskám lassan tovább ballagott.
Nemsokára elértem őt és a vasuti töltésről le-
térve egy kis erdei utra fordultunk. Itt egy lom-
bos tisztásra letelepedtünk és Juliskám csókra
bigyesztette kis száját felém hajolt. Alighogy el-
csattant a csók piciny cseresznyepiros száján,
amikor haragosan melbelök és áruló, hűtlen
disznó! kiáltja felém. — Miért vagyok hűtlen
disznó, drága angyalkám? kérdém én megle-
pődve; bár igyekeztem egész egykedvű pofát
válni. Te ettél, mondá ő. Bocsánat! felelém.
Te ettél és ne tagadd! Láttam, hogy minden
hiába, azért megadással mondtam: Igen, egy pár
szafaládét. Pfüj! ordítá ő. Minden törekvésem,
hogy Juliskámot kiengeszteljem, kárba veszett

és azért némán ballagtunk tovább utunkon. Amint
a következő faluba értünk, azt mondá Juliska
egy kocsmára mutatva: nem térnénk be ide?
Több sem kellett az én szomjas lelkemnek. Ter-
mészetes, hogy azonnal elfogadtam az ajánlatát.
Alighogy beléptünk, Juliskám engedelmet kért,
hogy egy pillanatra eltávozhasson és kiment.
Én vártam egy fél, egy egész, majd másfél órát,
de Juliskám nem jött vissza. Sötét sejtalem tört
ki belőlem és fizetni! kiáltottam. Amint a ven-
dégglős jött, egy levelet hozott magával és át-
nyújtá nekem. Juliska kézírása volt és a követ-
kezőket tartalmazta:

Uram!

Ne próbálja, hogy engem kövessen, mert
köztünk mindennek vége. Ön, az állítólagos költő
az én költői lelkemet mélyen megsértette avval,
a bizonyos szafaládéval és azért ne is próbálja,
hogy kiengeszteljen. Köztünk örökös válaszfal
az Ön szafaládéja.

A rákövetkező farsangkor az upesti iparos-
bálon én is ott voltam, és egyszerre egy ismer-
ős hölgy lépett be egy pókhasu, holdvilágképű
és paprika orru ember karján, akinek arcára a
rácok úgy sorakoztak, mint a tokaj hegyalján
a szőlőtőkék. Amikor érdeklődtem, hogy ki ez
a pár, azt felelték, hogy Kornya hentes és mé-
száros és neje, született H Juliska. Az én Julis-
kám. „Ő“ aki engem egy pár szafaládé miatt
elhagyott, most egy hentesnek a felesége. Hová
lett költőies lelke? Ah, sors! mily igazságos
vagy. (Vége.)

szpomínajoucs sze na historicsni rejcsi isztino: „gúcsi pravico, gláva sze ti sztere“. I rávnocs tou je szlaboszt nisterni nasi lúdi, tüdi i oni, kí szo szovrazsníki odkriti lúdi.

Gnejzda nase sztároszlovenscsine, lejpa mőrszka krajina je tüdi dneszdén na tou sztubo prisla. Csirávno je vecs sztotin lejt nihála za szebov z najodlicnejsov historijov, — dnesz vsze tou ménka. Gdé je vcsenyé nasi predocsákov, gdé je szád tisztoga drejva, stera szo tak lepou poszpevali Kűzmicske, Kardos, Terplan i drűgi? Gde je priszpodobnoszt vezdásnyega lűdsztva k tomi indasnyemi sztáromi národí, kí szo szi tak lepou znali razgovárjati od bratolűbnosztí, od sztároszlovenszke zgodovine, od bogábojzanosztí i vértűvanya, sterim sze escse dneszdén nájdemo vu oszebaj viszike sztarosztí ocsákaj. Kelkokrát szmo csűli odnyi praviti, steri szo jezicsno ednáki národí i kak morejó tej eden drűgoga postűvati, kak z-málov razlocsnosztjov eden národ. Ali je tou vsze minoulo, ali tou vecs nepotrejbno?

Zatajiti nescsemo i nemremo, da szmo i mi szlovensci csirávno panonszki sztároszlovensci, tak li szpádamo v jezikovno bratsztvo vszej „Szlovanov“. Mogoucse historija, píszenoszt i narecsje je nase drűgo, ali jezika národnoszt je bratszka, záto eden drűgoga lűbimo Nebojno zahrbtí, neodűrjavajmo i ne szoudmo eden drűgoga, z nasziljom sze ne troustajmo doszégnotí szamovolni idejov, ár pride vrejmen, gda sze poravnajo potí do porazmėjnya.

I glej ovo delo, stero sze v krátkom godílo v nasoj krajíni i stero je níkak nej priszpodobno nasemi predzsvlejnji.

Odgledoucs od tisztoga, da je dogoutek oszramotűo historicsen národ, i historíjo sztároszlovenscsine, je obszouditi té dogoutek nej szamo záto, ár szo vmourili csloveka, lűdí, nego da szo vmourili brata szlovana. Neszmimo gúcsati szamo po szebicsnosztí, nego kak je isztina i isztina je pa tak.

Znáno je zsé, ár je preiszkáva do gnála i szo tüdi vszi krívi tak vadlűvali, ka szo vcsínoli z-zadomescsávanya (masčevanye, boszu), z csemerouv na zsandáre za volo edne ali drűge neprílike, té pa níkak nej z-naszprouszta prouti „slavcam“, kak tou nisterne novíne písejo Obszoudimo je pa vszeglí za volo toga. Ali ka szo szi tej lűdjé na G. Bisztri tou prizadetí mogli, ka szo oni zsandáre v pászt cselíli z tákov prítíkov, szi nemremo preazmetí. Zsandára drzsávno orgána, kí je níkomí níksi krívec nej, szamo da posztoupa, zvršáva v zákoni predpízane dugoványa. Ali tem lűdem nej trbej varnoszt? Ali tej lűdjé rájsi ido na pomoucs raubari, kak raubare pregányajoucsim orgánom? Csi je tak, té nyim na nyuvo vzdrzsűvanye vecs szoldacsije posztaviti, kak pa lűdí jezste sztem sze nam ovim zadovolcsina vcsíní inaj sze drűgi szpoutíjo, Ovacsí pa tak mírni cslovek sze more dalecs ognotí od bisztricsancov, csirávno mo v nyí ednoj rouki rozsní vejnec vidli (kak sze je pri preizkáví z-kázalo), v drűgoj zagvűsno za klanyé kolek ali kramp drzsí.

Obszouditi krívce brez vűjemánya, nej pa vmesávati drűgi lűdí i dugovány, ár

sze za tisztim rėdno krivica, ali plán szebicsni cílov doszėgnyenosz szkríva. *Lűbí pravico i postűj tvojega blíznyega.*

Elbujt, hogy lophasson

A széna mélyéből előpiszkált betörő.

Augusztus 30.-án, amikor is a csendőrség legjobban volt elfoglalva a bisztriciai eset nyomozásával, egy Zadravec József 33 éves lipai lakos egyén alkalmasnak vélte a helyzetet, hogy lopjon, de rajta vészett. Črenšovcét szemelte ki magának s azért egy általa észrevétlennek vélt pillanatban felszaladt Tompa Mátyás črenšovci gazda szénapadlására, de szerencsére észrevették. Hamar a csendőrségre szaladnak, a mely rögvést kiszáll a helyszínére Zadravec keresésére.

Mikor a padlásra jöttek, sehol sem találják, az asszony azonban csak állítja hogy ott kell lennie. A csendőrség forgatja a szénát, s amikor már mélyen feltúrták a szénát, szóal meg a rabló:

„ne piszkáljanak tovább, itt vagyok“

Előkerülve a rabló, kihallgatásakor azt állítja, hogy gyufát csempészet s a falu végén a finácok elvettek tőle 50 csomagot, azok elől szökött és bujt el a szénapadláson. Csak amikor ennek ellenkezője bizonyosodott be, ismerte be tervét, hogy

ha a házbeliek elmennének hazulról — meglopná őket.

A csendőrség vallatására megmondja, hogy a bíróságnál büntetéspénzzel tartozik, s hogy cipész gépjét el ne árverezék ezen tartozása miatt akart annyit lopni, hogy azt kiizethesse. Zadravecet átadták a D. Lendavai bíróságnak.

Vszkrio sze je, da de mogoucsi kradnoti.

Z-szená naprej szkopani tolvaj.

Aug. 30.-ga, gda szo orozsníki nájbole zaposzleni bíli sz-preiszkávov G. bisztricskoga neszrámnoga dogoudka, je eden Zadravec József iména sztancsar od Lipe za priliko steo ponűcati tou vrejmen, da bi kradno lehko, szamo da sze naszkalo. Črenšovce szi je miszlo za pripravno meszto i tak sze na Tompa Matjása stalepallás potėgno, ali na pamet szo ga vzéli i szo taki glászili zsandárom, kí szo na iszkanye Zadraveca v ednom momenti tam pouzštali.

Gda szo na pallás prisli, szo ga nej mogli nájdíti taki, zszenszka je pa trűdila, da tam more bidí. Zsandárje prevrtávajo, premetávajo szenou i gda szo zsé globoko premetali sze oglászi fticsek i právi:

„ne kopajte dale. — tű szem“

Naprejproucsí, po zaszlisanyi z-povej, da spice szvércao i na konci vėszí bivsi financi szo vzéli odnyega 50 paklicsov spíc pred tisztimi je zbegno i sze v-szkrio na té pallás. Szamo gda szo tomi naszproutno dokázalo je pripoznao namen nyega szkrívanya:

„gda bi hízsni vszi na delo odíslí, bí je okradno.“

Na zsandárov pitanye zakaj je steo kradnoti povej, da je záto steo kradnoti, ár je prí szodníji vėkso kázen meo placšati i da sze nyemi csizmárszki masin za toga volo ne odá, nego szi po táksoj pouti szprávi potrejbem pejnez i plácsa kázen. Za volo tolvajsztva szo ga prejk dáli szodníji v D. Lendavi.

Hirdetések

„Mőrszka Krajina“-ban
sikerrel járnak.

Politikai helyzet.

Miniszteri tanácskozások — Radics és pártja elleni erélyes akció terve. — Kormány és a klerikálisok közti tárgyalások

A parlament nyári szünete már a vége feljár, az ülések nemsokára megkezdődnek (20.-án). A nyári szünet alatt csak a minisztertanács dolgozott, azok kiválóbb alakjai is külföldön voltak elfoglalva, mások pedig politikai orientációkat és kapcsolatokat kerestek egyes ellenzéki pártvezettekkel.

A pénzügyminiszter elkészült 1923—24. évi költségvetési javaslatával s előterjesztette a pénzügyi törvényt. Pénzügyi bizottság f. hó 10.-i ülésén tárgyalják a felemelendő illetékekről szóló törvényjavaslatot. Minisztertanácsot nagyban foglalkoztatják Radics és pártja ellen teendő erélyes megtorló intézkedések. Radicsnak angol közvetítés által lehetővé tett külföldre való utazása arra készíti a kormányt, hogy nemcsak Radics ellen, de az egész blokk ellen a legkiméletlenebb erélylyel fog eljárni s velük szemben a kommunisták ellen jól bevált rendszert óhajtanak alkalmazni. Radics ellen pedig, ki engedély nélkül ment külföldre, hazatérést minden eszközzel meggátolják s in contumaciam ítélik el. Radics egyes jelentések szerint már villát vett Svájcban s ott akarja felállítani főhadiszállását.

Több mértékadó jelentés szerint a radikális párt és kormány kiküldötte tárgyal a klerikális párt vezérével Dr. Koroseccal a kormány támogatása tárgyában, de még eddig megállapodásra nem jutottak a klerikálisok tulkövetelésé miatt. A klerikálisok legűbb követelése az, hogy az ő egyeduralmuk Slovėniában biztosí tasék. A tárgyalások még folytatódnak. Ha a klerikálisokkal a megegyezés nem sikerűlne, ugy a parlament feloszlatása és új választások kiírása lesz a kormány fegyvere, amikor is a legerélyesebb eszközök használatával fogja a többséget pártja számára megszerezni.

GLASZI. — HIREK.

— Gornja bistrícai csendőrgyűlkosságból kifolyólag eddig ötöt szabadon bocsátottak, de hatot ujonnan letartóztattak. Tehát a »stand« állandó. Ez csak arra vall, hogy az egész község tudomással bírt a dologról s minden előre megfontolt terv szerint történt. Mint beavatott helyről értesűlünk, az esett megtorlásanként s a már a tavalyi és egy idei külön halálos kimenetű verekedés véget a három Bistrice egy zászlóal katonaságot fog kapni, kiket a három község lesz köteles eltartani mindaddig, mig nem javűlnak. Talán tényleg az lenne egyedűli kultuláris és jó ellenezkűz az ily esetek újbóli előfordulásának meggátlására.

— Oltárterítűlopűk elítélése. Ismeretes olvasóink előtt az M. Sobotai eset, mely Hassai Dervaricsnak padlásán való »szrencsétlen« elfogásával történt, s mely a betűrések sorozatára derített fényt, a kiknek még az oltárterítűk lopása sem jelentett bünt. mint értesűlünk, az egész bandát most elítélte a maribori tűrvėnszék és pedig: Hassai József „fűvezért“ 18, Melles Józsefet 6, Cipűt Ignácot 4, Dervarics Józsefet 3 havi fogházra, Hassai anyját Hassai Annát pedig 4 havi bűrtűnre.

— »Fegyverrejtegetés Prekmurjėban« cím alatt a »Jutroban« olvassuk, hogy Sv. Martinban Mura mellett Šubič Števan lakásában a csendűrűjártat nagy fegyverraktárra talált. Tűbbekközűtt találtak 9 karabėlyt, 16 más katonai fegyvert, 5 kardot, 5 szuronyt, 8 revolvert és tűbb két csűvű fegyvert. A fegyvereket lefoglalták. Šubič aki magyar

honpolgár, magyarszágon tartózkodik. Hogy az esett igaz-e vagy sem, — nem kutatjuk, de hogyha csak úgy igaz, mintahogy Sv. Martin Prekmurjében van, akkor — hazugság. Csodáljuk, hogy Ljubljánában is csak annyira vannak tisztában Prekmurje geográfiájával.

— **A világ legnagyobb földrengése.** Japánban oly erős földrengés volt a napokban, hogy a világ krónika még eddig olyat nem jegyzett fel. Jokahama város teljesen elpusztult. Tokió, Japán fővárosa is beleesett a föld zónájába s itt is csak úgy, mint Jokahamában, minden a tűz martaléka lett. A királyi családról még biztos hírek nincsenek. A királyi palota is ég, de a trónörökös és családját sikerült kimenteni. Legtöbb vasutat ugyszólván a föld elnyelte s az eddigi megállapítások szerint közel fél millió ember pusztult el.

— **Uj balkán háboru** veszedelme fenyeget abból a konfliktusból kifolyólag, mely az olasz határmegállapító bizottsága ellen elkövetett görög merénylet miatt következett be. Az olaszok már megszállták Korfu görög szigetét, melyet előzetesen bombáztak s 11 embert ezáltal megsemmisítettek. A kiéleződött helyzet, melybe Jugoszlávia és Anglia is beleavatkozott, eléggé komoly, hacsak Anglia erélyes fellépése ezen komolyságnak elejét nem veszi.

— **Délivasut államosítása.** Minisztertanács döntése alapján f. hó 3.-án, a római egyezményből kifolyólag, a délivasut összes, mintegy 700 km-es Jugoszláviára eső vonalait az államkincstár saját kezelésébe átvette.

— **Krumpliasás,** bár még kissé kora van, vidékünkön általánosságban megkezdődött. Mindenki fél, hogy olyan időjárás lesz, mint a tavalyi évben volt, azért ássák — ha még nincs is itt az ideje.

— **Gornje Bistricskoga neszramnoga dogoudka sze tikajoucs,** szo doszehmao z-püsztili 5, zapri pa 6. Tak stand neszmej zménkati z 53 zaprejtí. Potom sze kázse, ka je cejla vesznica znála od toga dela i sze je godilo po naprej dugúcsanom plámi. Na vékse szo zse vszi pripoznali kak i ka je steri delao sz-zsandári. Niti je tou nej dognáno, csi je doticsni Balazsics büo na stalaj i sze vsze kázse, ka je po dogúcsanom plámi drügi büo gor, da nebi tak szumlivo bilou. Kak sze csüje z-merodájnoga meszta, vsze tri Bisztrice dobijo eden bat. szoldacsije i do je mogli hrániti, dokecs sze ne szpokorijo. — Tou je pa dobra miszel i kulturna kázen.

— **Obszोजना banda.** Kak szmo szvojcsász zse piszali o ednoj oganizeranoj tolvajszkój bandi v M. Soboti, ji je té dni obszoudilo Mariborszko okrozsno szodisce i tou: Hassai József vodjo na 18. Meles Józsefa 6, Cipot ignáca 4, Dervarics Józsefa 3 meszecsni réden zápor i Hassai Anno na 4 meszecsni tezszi zápor.

— **Szvetá nájvéksi potresz** sze je godüo té dni v Japonszkom, kaksega je esce szvetovna historija doszejmao esce nej zamerkala. Nájvecs szta trpela predjen váras Japonszke — Tokio i tüdi Jokahama. Hízsa szo vsze vplamejtí sze pográdzsajo v-zemlou, zseleznice kakedno pozsré zemja. Doszejmao je blüzi pou milion lüdi prejslo i ka je sz-kráalom i sz-vládov — je nej znáno. Kralevszka palacsá tüdi gori, zsnýe szo pa obránili presztolonaszlednika (trónörökös) sz familijov. Nazgovorni dogoutek je presztraso vesz szvejt.

— **Nova balkanszka bojna** nász pá grozi, stera sze dodá od podmurjenoszti. V gresiji szo bujli Italijanszke oficire i kotrige razmejitvene komisije i je tou prineszlo konflikt med Grcsijo i Italijo. Zavolo toga szo zse talijani zaszedli Korfu, pred sterim szo bombardírali glávno meszto i 11 lüdi

bujli, dvej hizsi pa zrüsili. V poosztreni dogoutek szta sze tüdi vmejsale drzsávi 'Anglija i Jugoszlávia i je mogoucse, da pride do isztinszkoga dela, csi Anglija vu právom vrejmeni ne prinesze dokoncsetek sz-osztrim nasztoupom.

— **Jüzsno zseleznico,** stera je vpelana na ozemli Jugoszlávije, je drzsáva odkúpila i je zse voditelszivo tej zseleznice prevzela.

— **Veszeljé vu králeszkom dvori.** Po szlüzsbenoj pouti szmo doubili porocsiló, da 6. t. m. vgojdo je kralica Marija porodila mosko dete, ki posztane po čl. 56 usztave (alkotmány) presztola naszlenik (trónörökös) kraljevi-S. H. S. Zavolo toga szo vszi uradi szvetili 7. t. m. i szo vszi privatniki z-obeszili zasztave. —

— **Mrtelnoszt.** Ga. Jozefina Pirc tüvárisica g. Anton S. Pirca, upravitela kr. carinárnice v M. Soboti, je 1. m. 6. podugom betegi v Čakovci v spítali mrla. Naše szoželje!

Németország fizetni akar.

A németek újabb terheket vállalnak a megszállás beszüntetése fejében

Stresemann német birodalmi kancellár Stuttgartban beszédet mondott a külpolitika kérdéseiről. Kijelentette, hogy a német birodalom egész külpolitikájának csak az lehet a célja, hogy megszerezze Németországnak a Rajna és Ruhr mentén levő területek feletti szuverénitást és szabad rendelkezési jogot. Németország kész még a legsúlyosabb anyagi terheket is magára vállalni, hogy ezt a célt elérje. Hajlandó a produktív zálogszolgáltatási kötelezettségének alapjára helyezkedni.

Németország — mondta — hálásan üdvözölné a tárgyalások mindennemű folytatását. Biztos, hogy a szuverénitásban ismét helyreállított Németország abban a helyzetben lesz, hogy elvállalja a kamatfizetési kötelezettség garanciáját, amelyen azután egy világkölcsön az európai béke érdekében felépülhet.

A francia sajtó Stresemann beszédéről

Parisi jelentés szerint a német kancellár stuttgarti beszéde beváltotta a francia reménykedést. Petit Journal szerint a beszéd az új német bolitikát vezeti be és a birodalmi közvéleményt előkészíti a változásra. Franciaországnak — írja a lap — ezekután az a teendője, hogy bevárja a német politika változását. A matin e beszédből azt következteti, hogy Stresemann hajlandó Cuno harmincmilliárd aranymárkájánál nagyobb összeget is elfogadni.

Ponicanré nem változtat politikáján

Parisi jelentés szerint a Renasz emlékeztére Bretagneban rendezett ünnepségek során Ponicanré több beszédet mondott. Kijelentése szerint azok, akik Franciaország határain kívül a francia kormány akciója ellen dolgoznak, hiába számítanak a francia politika megváltozására. Franciaország tudja, hogy mit akar és azt el is éri.

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= Kj	368.—
100 Kor. Budapest	= >	2.—
100 Kor. Becs	= >	—50
1 lira	= >	16.—
Zürichben 100 Dinar	=	5·90

— **Négy vándorló-gőzös utasait visszautasítottak Amerikában.** Párisból jelentik: A Chicago Tribune newyorki jelentése szerint a bevándorlási hatóságok kijelentették, hogy az a négy utasszállító gőzös, amely pénteken éjfél előtt 1896 bevándorlóval elérte az amerikai kikötőt, még az augusztusi kvótára esik, amely már betelt. E bevándorlók legnagyobb részét ezért elutasítják.

KINO v Murski Soboti

V nedeljo 9. szept. popold. ob 3 uri
zvečer ob 8 uri:

Jedrenjača smrti

Senzacijalna pustolovina u 6 činova

Der Todessegler

Vstopnina:

Gornje lože 8.— Dinár, spodnje lože 7.— Din. in II. prostor 3.— D.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH

Trzsne cejne. Kereskedelmi árák.

Blágo — Áru.

100 kg. Psenica—Buza	K	1350.—
» » Zsito—Rozs	»	1200.—
» » Ovesz—Zab	»	1200.—
» » Kukorca—Tengeri	»	1400.—
» » Proszou—Köles	»	1200.—
» » Hajdijna—Hajdina	»	1200.—
» » Graoka—Bükköny	»	2000.—
» » Otroubi (psen)—Korpa (buza)	»	1000.—
» » Szenou—Széna	»	300.—
» » Graj—Bab	»	1600.—
» » Krumpise—Burgonya	»	400.—
1 kg. Lenovo sz.—Lenmag	»	—
» » Detelcsno sz.—Löhermag	»	—

III. II. I.

» » Bikovje	debelo, zslivo	—Bika	kóvér	60.—	65.—	70.—
» » Telice				—Üszö	60.—	65.—
» » Krave	—Tehén	—Borju	éősuly,	30.—	35.—	45.—
» » Teoci				—Sertés	70.—	80.—
» » Szvinyé	—Zsirl-ö.	—	—	95.—	105.—	—
» » Mászt I-a—				—	216.—	—
» » Zmoucsaj—Vaj	—	—	—	140.—	—	—
» » Spej—Szalona	—	—	—	176.—	—	—
1 Belice—Tojás	—	—	—	7.—	—	—

Mi lesz szeptember 16.-án

?

Harangszentelés Fokovcin, utána pedig táncmulatsággal egybekötött

népünnepély

GROSZ HERMAN
ÉS
GROSZ SAMU
VENDEGLÖSÖKNÉL.

Gazdálkodás

A veszettség.

Irta: Nemes Miklós állatorvos, M. Sobotán.

Az élők világában mindenik állatnak és növénynek, sőt fajoknak vannak ellenségei, élősdii, melyek nemcsak kárakra vannak, hanem annyira megtámadják a gazdaállat, a gazdanövény stb. szervezetét, hogy annak átalakítását, bomlását, elhalását okozzák. Ezek az élősdiek lehetnek tágabb értelemben, ásványok, savak, lugok, gázok stb. tehát majd minden, ami a létező testeket körülveszi, velük érintkezik. Szűkebb értelemben: jól látható növényi és állati teremtények és nem látható igen kicsike kis alkotmányok, testek. Ezekhez az utolsókhoz tartozik a veszettség okozója is.

Ha megfigyeljük az embert, az is megrabolja a juhok ruháját, hogy magának szövetet csináljon, megrabolja a különféle szárnyasokat a magzatjaiktól, a tojásaitól, hogy a gyomrát tele rakja vele. Agyonüti, — szurja — lövi az állatokat, kitépi az élő növényeket, letépi az élő növény testéről annak gyümölcsét, amelyet nem azért termelt, hogy mások megegyék, hanem, hogy a benne levő magzatából nagy terebélyes fa legyen. Kirepeszti az élő kőzetből az ásványokat, a sót, a salétromot stb-it, hogy azok testéből lakmározhasson. — Az ember is élősdii!

Ezek mind az Istentől adott ellenségek.

Ezek az ellenségek, élősdii a létért, (nem a gazdagsáért) való állandó küzdelemben más megtámadható testnek kárára magukat és családjukat kívánják életben tartani. A természet az összes állat-, növény- és ásványvilágnak, tehát mindennek ami a földgolyón létezik, megadja a létrejövételükhöz az erőt, a hőt a világosságot, a sötétséget, a vizet, a táplálékot, a létfeltételeket, de egy bizonyos idő után, gondoskodik gyártmányainak lerombolásáról is. Ide számítjuk az öregedést. Gondoskodik, hogy az egyén (egyed, tárgy, szóval az a valami) legyen az állati (számár, bolha, ember, légy), növényi (a kaktusz, legyekkel táplálkozó növények, almafa, tulipán), ásványi (minden egyéb ami sem állati sem növényi tulajdonságokkal nem bír, ilyenek: a só, a víz, a bégáz, az arany) vagy ezek átmeneti alakjai (amiant, asbest, szén, korrál, spongya, bacteriumok stb.) átalakításának az egész mindenséget képező más milliárdnyi tárgyakkal az alkatrészévé. Az Istennek a természetadta mindenség egyes alakjai egyformán kedvesek, mindenik az ő teremtménye, legyen az kukac, bacillus, ember vagy elefánt, buzaszem vagy só.

Az emberek — csekély kivétellel — ember és állattársait, ha azok szíve, légzése végleg elállt: halottnak mondják, — magát az átalakulást halálnak nevezik. Nem így a természetdúsok. Azok nem ismernek halált, bár ők is használják e kifejezést a mindennapos beszédnél. Ezek a „halálnak“ nevezett átalakulási folyamatok nagyon is gyorsak, nem mozdulatlanok, rendkívül sok változásokkal járók, tehát csupa életjelenségek. Az önkívületi állapotban levő ember bomlása: élet. Sokféle bakteriumnak, gilisztáknak adja meg a létfeltételeket. Azok élősködni rajta. Sok állat, sok növény, talán még az ásványok is táplálkoznak belőle, friss anyagokat termelnek, új életre kel, más alakban a halott minden porcikája. Hiszen régi szabály, semmi nincsen, ami megsemmisülhet; minden megmarad, csak átváltozik. Mivel minden állandóan átváltozik, tehát minden él. Nincsen halál a természetben. Pld. A „halottból“ sokféle, nekünk kellemetlennek tanított és csak azért kellemetlennek érző gázok születnek, képződnek. A gázok országa megszorodik. E keletkezett gázok megkezdik az ő életpályájukat. Ezeknek is mint mindennek megvan az ő élősdije, az emberi észszerinti ellenségei. Másféle gázok belekeverik magukat ezek testébe, meg is bontják őket.

(Eolytatása következik.)

Vérsztvena.

V-szeptemberi.

Outave szprávlanye, stera sze do mále mese more szpuniti, ár potom, kak tou segou májo lüdje praviti, de sze na pécsi mogla szüsi. Obrácsanye sze verno má odprávlati; priprávlati sze zemla k-szejátvi, stera sze okouli 25-toga zacsinya. Rána szejátev je vszidár bougsa, kak készna. Vszáki sve tak more pascsiti, ár je nejznati csi de jo szledi zanepripravnoga vrejmena volo mogao odpraviti, ali nej?

Máhra sze zdaj po trávníkaj paszé, csi je nej trnok moker cajt. Za krmlenye sze szvinyé zse zdaj morejo notri zapératl. Nájbougsi szo pod krmo dvei leti sztari prascsicsje.

Lagve k-brátvi zse zdaj trbej pripraviti, naj krédi bodejo. Szád sze pouleg réda zorjenjá pobérati má; doj z scsrčanoga i pozadnyejszega sze jeszi má réditi; steri nesztóji dugo, sza na jabocsnico, grúskojszo szkústi — nisteroga poszúhsiti trbej, ali dugo sztojécsi, dobro dozorjeni sze more na zimou tá djáti.

Krumpisje, kukorica, grajh sze tüdi v-tom mejszeci zorijo i domou szprávlajo. Konopél, lenü trejtje zse tüdi zdaj godi Zsivázni sopanye sze zdaj sze tüdi lehko zacsinya. Belic vküp szprávlanye sze pascslivo naj nadaljáva.

Veselé tüdi zdaj placšujejo szvojo dajo, visesnyi méd sze od nyih vkraj vzeme.

SPORT

D. lendavai kézilabda-játék.

D. Lendaván megalakult a Sport Club kebelén belül a „Hasena“, a nők kézilabda-játéka.

A trainingek naponta folynak és a hölgyek már aránylag nagyon szép eredményre jutottak, ugyannyira, hogy a vezetőség a szezon végén nyilvános mats-ot akar tartani.

Az egylet pályát a közbirtokosságtól kapott. Hir szerint a futball trainingek is megkezdődnek a közeli napokban, ami aztán arra a meggyőződésre hoz bennünket, hogy Lendava sport élete virágzóbb lesz mint volt valaha.

A Hasena szakosztály megalakítója és vezetője Topolak Józsefné, aki számos adományával gazdagította az anyagiakban szűkölködő egyletet. (b. j.)

Mérkőzés Čakovecen. Nagyszámu közönség előtt folyt le az elmúlt vasárnap a HŠK Atena (Zagreb) — ČSK mats, amely a vendégcsapat teljes kudarcával végződött 0:6 félidő 0:2. A gólok közül 4-et Eppinger I, 1-et Bistrovic és 1-et Dobos II rugott. A bíró Szalai volt.

Mál glászi.

Házeldás. A majdnem új Breiner-féle ház Hodoson, a benne lévő jó forgalmu üzlettel más vállalkozás miatt eladó. Bővebbet a tulajdonosnál,

Oddá sze na Hodosi szkoro nouva hisa z dobroidoucsov trgovinov zavolo drügoga poszia. Vecs pri lászniki: Breiner Samu Hodos.

Pejnezi — Pénz

1 Dollár	= Kj 368—
100 Kor. Budapest =	» 2—
100 Kor. Becs	= » —50
1 lira	= » 16—
Zürichben 100 Dinar =	5-90

HRANILNICA v MURSKI SOBOTI

Prej — Ezelőtt

MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR

(SZTARA GASZA)

Z VRSÁVA VSZE BANCSNE DUGOVÁNYA. MINDEN BANKSZAKMÁBA VÁGÓ ÜGYET LEBONYOLIT.

V ZVÉZI ERDEKKÖZÖSSÉGBEN Z-„JADRANSKA BANKA BEOGRAD“-AL

Stampano v „Prekmurski Tiskarni“ v Murski Soboti.

Podgovornik, lásznik i vódáynik Kúhar Stevan Márkisevci.

Előfizetések és hirdetések a Prekmurska tiskarnában is felvétetnek.

Novoszt! Naznányam Novoszt!

postüvanomi obcsinszti, ka v krátkom odprem v M. Soboti delavnico i sze dobí ino dela vsze fele kamenje kak grobovni i cerkevni z szivo, esarno i beloga marmora steri sze lehko poglédaejo pri:

JOSEF MOČNIK

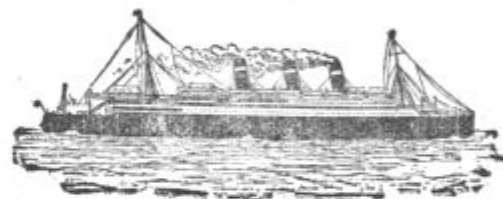
zacsaszno Hodos ideiglenesen

v krátkom || rövidesen

v MURSKA SOBOTA-ban

SIRKÖVEK szürke és fehér márványból kaphatók, mint gránit, szianit és labraderból. Elvállal mindennemű templomi munkálatokat, ugymint beton és művészi munkák elkészítését.

Ujdonság! Figyelem! Ujdonság!

RED STAR LINE

Antwerpen—New-York

s čuvenimi belgijskimi parobrodi

„BELGENRAND“

najnovější, največji in najhitrejši parobrod Red Star Linije

Največja udobnost, najmodernejša urejenost v kabinah in tretjem razredu.

IZVRSTNA HRANA.

Vsa pojasnila dajajo brezplačno zastopstva

RED STAR LINE:

BEOGRAD, Karadjordjeva ulica broj 91.

ZAGREB, Trg I. broj 16.

LJUBLJANA, Marijin trg št. 2.

GRUŽ, Obala.

BITOLJ, Bankarska ulica broj 12.

LEJSZ ZA CIMPER I DRVA
sve lehko narouci pri
FUJSZ JANEC OTTOVCI
Po niszikoj cejni!

Hirdetések

„Mórszka Krajina“-ban

sikerrel járnak.